

Bs Nguyễn Hông Phúc -

Một số phương pháp điều trị ung thư có thể gây ra tác động ph xạ trên hệ tim mạch. Tác động ph xạ này tuy không thường gặp nhưng có thể gây ra những hậu quả sau: như hội chứng tim vi tính điều trị, làm giảm chức năng của buồng tim hay thậm chí là tử vong.

Đôi khi đây là một số bất thường về tim mạch mà người bệnh có thể gặp trong và/hoặc sau điều trị ung thư: Bệnh cơ tim và suy tim sung huyết, viêm cơ tim, bệnh mạch vành, rối loạn nhịp tim, bất thường màng ngoài tim.

Nếu như trong và sau điều trị, người bệnh có các triệu chứng sau: khó thở, choáng váng hoặc chóng mặt, cảm giác khó chịu ở ngực hoặc đau ngực, mất ngủ, phù tay hoặc chân. Người bệnh cần thông báo ngay cho bác sĩ điều trị hoặc điều dưỡng chăm sóc nếu như có bất kỳ triệu chứng nào kể trên

Nguyên nhân gây tác động ph xạ lên hệ tim mạch:

1. Xạ trị vào vùng ngực.

Một loạt các khiếm khuyết của điều trị hiện tại như bức xạ ion hóa, có thể như hội chứng lâu dài đến tim mạch bao gồm tổn thương mạch máu, van tim, màng ngoài tim và cơ tim, làm suy yếu sức khỏe lâu dài của bệnh nhân sống sót. Các nghiên cứu dựa trên dân số đã phát hiện ra tử vong do tim mạch tăng lên hơn 15 năm sau khi xạ trị 15 năm. Xạ trị trung thất hoặc thành ngực có thể gây xơ hóa các mạch máu như, mô dẫn truyền và tế bào cơ tim, dẫn đến rối loạn nhịp tim, viêm màng ngoài tim và tràn dịch. Ngoài ra, xạ trị có thể làm tăng xơ vữa động mạch, dẫn đến thiếu máu cơ tim có thể gây suy tim. Đây là nguyên nhân góp phần làm tăng tử vong mắc bệnh tim mạch ở bệnh nhân sống sót sau ung thư hạch, bao gồm bệnh màng ngoài tim, bệnh van tim và bệnh xơ vữa động mạch. Ngăn ngừa bệnh tim do xạ trị phần lớn phụ thuộc vào việc tính toán liều xạ trị hiện tại như thể tích nhận, vì đặc tính trên tim tăng tuyến tính với liều bức xạ (không có ngưỡng an toàn rõ ràng). Xạ trị 3D sẽ giảm chùm bức xạ tập trung, xạ trị điều biến liều (IMRT) hoặc liệu pháp proton có thể giảm thiểu liều lượng bức xạ ion hóa tại các cấu trúc tim lân cận và khiếm khuyết.

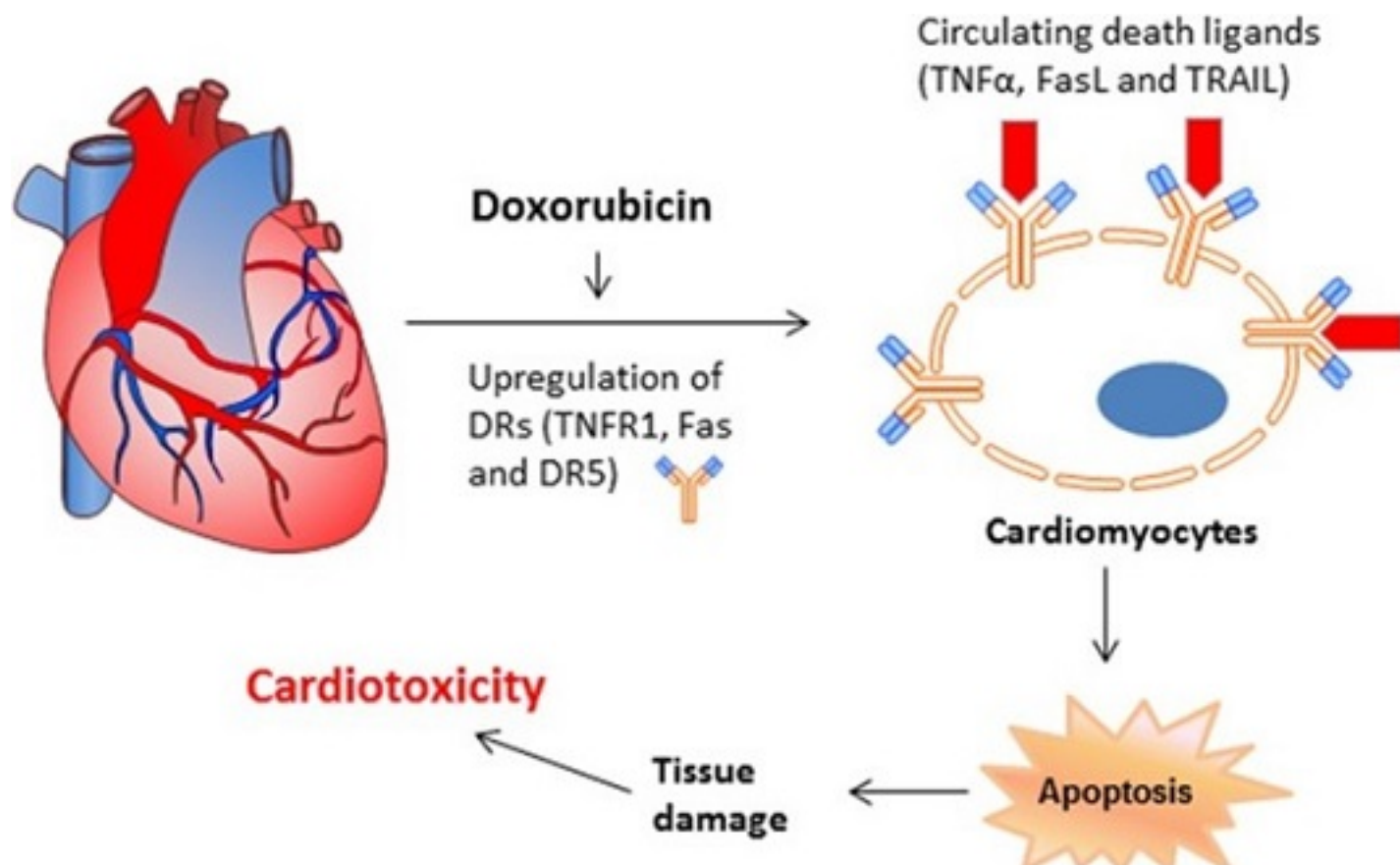
2. Anthracycline.

Các anthracyclin (bao gồm doxorubicin, epirubicin, daunorubicin và idarubicin) cùng các dẫn chất anthraquinon (như mitoxantron) là một trong các tác nhân hóa trị liệu có hiệu quả nhất, giữ vai trò nền tảng trong nhiều phác đồ điều trị ung thư, điển hình như bệnh bạch cầu lympho cấp tính mạn tính, bệnh bạch cầu dòng tủy cấp tính, ung thư hạch Hodgkin, sarcoma xương, u nguyên bào thần kinh và Ung thư vú. Mặc dù vậy, đã có ghi nhận tới 9% số bệnh nhân gặp các độc tính trên tim mạch liên quan đến nhóm hóa chất này. Anthracyclin cũng được coi là nguyên nhân hàng đầu dẫn tới độc tính trên tim do hóa trị liệu, điển hình là suy giảm chức năng thất trái (LVEF), nhịp nhanh thất, rung nhĩ, rung thất và kéo dài khoảng QT hiệu chỉnh (QTc).

Tác động ph ̣ trên h ̣ tim m ̣ ch c ̣ a đ ̣ u tr ̣ ung th ̣ (ph ̣ n 1)

Vi ̣ t b ̣ i Biên t ̣ p vi ̣ n

Th ̣ t ̣ , 22 Tháng 3 2023 16:30 - L ̣ n c ̣ p nh ̣ t cu ̣ i Th ̣ t ̣ , 22 Tháng 3 2023 16:40

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7763346/>